

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAŁGORZATA KRASNOŁĘBSKA-TOMKIEL

DDK-61-32/08/PB/MBM

Warszawa, dn. 10 sierpnia 2010 r.

DECYZJA Nr DDK 12/2010

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **umarza jako bezprzedmiotowe**, wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania przez Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

1) stosowaniu we wzorcu umowy: *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* postanowienia o treści: *Przed przyjęciem rezerwacji, Wizz Air powiadomi Klienta o planowym terminie lotu obowiązującym w tym czasie, ponadto termin ten będzie podany również w Planie Podróży. Istnieje możliwość zaistnienia konieczności zmiany przez Wizz Air planowego terminu lotu lub trasy po wydaniu Planu Podróży. Wizz Air zawiadomi Klienta o zmianach godzin lotu lub trasy pocztą elektroniczną przesłaną na adres e-mail podany w trakcie rezerwacji, przy pomocy którego Klient może zaakceptować zmiany. Jeżeli adres e-mail podany w trakcie rezerwacji nie należy do Pasażera, Pasażer jest zobowiązany do uzyskania informacji o ewentualnych zmianach od właściciela adresu podanego w trakcie rezerwacji. Jeżeli Klient nie zgadza się na przyjęcie nowych godzin lotu lub trasy, należy skontaktować się z Telecentrum dzwoniąc pod podany numer telefonu (...), co mogło stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) i jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;*

2) stosowaniu we wzorcu umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* postanowienia o treści: *Prawo do opieki. W przypadku odwołania się w Ogólnych Warunkach Przewozu do niniejszego Artykułu Pasażerowie otrzymują bezpłatnie: (...) (b) zakwaterowanie w hotelu lub zwrot kosztów zakwaterowania w hotelu w przypadku – gdy występuje konieczność pobytu przez jedną albo więcej nocy, lub gdy zachodzi konieczność dłuższego pobytu w Miejscu Wylotu niż planowany przez Pasażera; (c) transport pomiędzy lotniskiem, a miejscem zakwaterowania lub zwrot kosztów transportu pomiędzy lotniskiem a miejscem*

zakwaterowania określonym w pkt. 15.5.1. (b) (hotelem lub innym) Wizz Air dokona zwrotu kosztów określonych w pkt. 15.5.1. (b) i (c) do maksymalnej kwoty 70 EUR za Pasażera za jedną noc, na podstawie faktury, jeżeli zakwaterowanie było konieczne z powodu opóźnienia lub odwołania, co mogło stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 lit. b) i lit. c) w zw. z art. 5 ust. 1 lit. b) w zw. z art. 6 ust. 1 lit. c) ii) rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, s. 1) i jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

3) stosowaniu we wzorcu umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* postanowienia o treści: *Wizz Air może zapewnić Pasażerowi transport zastępczy zamiast transportu lotniczego w przypadkach określonych w pkt. 16.2.1, co mogło stanowić naruszenie art. 8 ust. 1 lit. a), lit. b) i lit. c) w zw. z art. 5 ust. 1 lit. a) w zw. z art. 6 ust. 1 lit. c) iii) rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, s. 1) i jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.*

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako Prezes Urzędu) w ramach kontroli wzorców umów stosowanych przez przewoźników lotniczych w obrocie z konsumentami, dokonał analizy wzorca umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* stosowanego przez Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce (dalej także jako Spółka), pod kątem występowania w ww. wzorcu niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) oraz stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.; dalej jako uokik). W toku kontroli Spółka zadeklarowała dobrowolną zmianę lub usunięcie postanowień, które budziły wątpliwości Prezesa Urzędu, co do ich zgodności z prawem. Wraz z pismem z dnia 22 kwietnia 2008 r. Spółka przedstawiła zmienione *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu*. Ponowna analiza tego wzorca umowy wykazała jednak, że w dalszym ciągu znajdowały się w nim niektóre postanowienia zakwestionowane przez Prezesa Urzędu oraz nowe postanowienia niewystępujące w pierwotnej wersji wzorca umowy, których stosowanie w ocenie Prezesa Urzędu mogło stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 uokik.

W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 19 listopada 2008 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu, na podstawie art. 49 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 uokik postępowanie w sprawie stosowania przez Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Spółka w piśmie z dnia 11 grudnia 2008 r. wyraziła swoje stanowisko odnośnie do zarzutów zawartych w piśmie Prezesa Urzędu z dnia 19 listopada 2008 r. Spółka wyjaśniła, iż posiada dwie infolinie: płatną służącą do rezerwacji i informacji o lotach oraz infolinię *assistance* służącą wyłącznie do obsługi zmian w rozkładzie. W przypadku zmiany planu podróży pasażerowie otrzymują w e-mailu numer infolinii *assistance* (koszt połączenia to koszt rozmowy lokalnej). Obie infolinie są czynne całą dobę i na bieżąco są monitorowane. Spółka poinformowała także, że informacja o zwrocie kwoty do 70 euro zostanie usunięta z warunków przewozu. W praktyce kwoty powyżej 70 euro są zwracane, jeśli tylko pasażer przedstawi *scan* rachunków na wyższą kwotę. Ponadto Spółka wyjaśniła, że transport zastępczy odnosi się wyłącznie do sytuacji, gdy lot zostaje przekierowany (np. z powodu mgły) i występuje konieczność zapewnienia transportu pomiędzy miejscem lądowania a punktem docelowym podróży. Jednocześnie Spółka przesłała aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego przedsiębiorcy Wizz Air Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Pyrzowicach.

Pismem z dnia 5 lutego 2009 r. Prezes Urzędu wezwał Spółkę do przesłania aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce oraz przekazania informacji niezbędnych do dokonania ustaleń stanu faktycznego sprawy w zakresie powiązań prawnych pomiędzy Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce a Wizz Air Polska Sp. z o.o. a także zakresu działalności prowadzonej przez Wizz Air Polska Sp. z o.o. (wyjaśnienia, czy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej Wizz Air Polska Sp. z o.o. zawiera jakiegokolwiek umowy z konsumentami).

Aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Spółka doręczyła dnia 17 lutego 2009 r. Pismem z dnia 4 listopada 2009 r. Prezes Urzędu ponownie wezwał Spółkę do przekazania informacji dotyczących powiązań prawnych pomiędzy Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce a Wizz Air Polska Sp. z o.o.

Pismem z dnia 23 listopada 2009 r. Spółka poinformowała, iż Wizz Air Polska Sp. z o.o. nie prowadzi działalności w zakresie organizacji lotów pasażerskich (nie posiada również licencji uprawniającej ją do prowadzenia takiej działalności). Działalność Wizz Air Polska Sp. z o.o. koncentruje się na zatrudnianiu załogi statków powietrznych (np. pilotów i obsługi kabiny pasażerskiej).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Oddział przedsiębiorcy zagranicznego: Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce z siedzibą w Pyrzowicach jest wpisany pod numerem 0000197980 do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy.

Wizz Air Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Pyrzowicach jest przedsiębiorcą wpisanym pod numerem 0000181481 do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy.

Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce oraz Wizz Air Polska Sp. z o.o. mają ten sam adres siedziby: ul. Wolności 90, 42-625 Pyrzowice.

Wszczynając niniejsze postępowanie, Prezes Urzędu błędnie stwierdził, iż Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce posiada status przedsiębiorcy, a tym samym może być stroną postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, iż wzorzec umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* został wprowadzony do obrotu i był stosowany przez przedsiębiorcę zagranicznego [(Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Korlátolt Felelőségu Tarsaság (Sp. z o.o.) z siedzibą w Vecses, Węgry)].

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 83 uokik, w sprawach nieuregulowanych w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84 uokik (z wyłączeniem spraw dotyczących dowodów).

Przepis art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.; dalej jako kpa) stanowi, iż organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe. Umorzenie postępowania na tej podstawie jest obligatoryjne, co oznacza, iż ustalenie przesłanki bezprzedmiotowości postępowania stwarza obowiązek zakończenia postępowania przez jego umorzenie, ponieważ brak jest podstaw do rozstrzygnięcia sprawy, co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione w toczącym się postępowaniu, może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym (zob. J. Borkowski, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2008, str. 497-498).

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 kwietnia 2003 r. (sygn. akt III SA 2225/01, LEX nr 82196) wskazał, że przesłanka bezprzedmiotowości występuje, gdy brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozstrzygnięcia danej sprawy w ogóle bądź nie było podstaw do jej rozpoznania w drodze postępowania administracyjnego. Bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty.

W postępowaniu w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, stosownie do art. 101 ust. 1 uokik, stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Niniejsze postępowanie zostało wszczęte wobec Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce.

Postawienie Spółce zarzutu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (stosowania we wzorcu umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* postanowień niezgodnych z prawem) wyniknęło z błędnego ustalenia, iż Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce posiada status przedsiębiorcy, a tym samym może być stroną postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, iż wzorzec umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów* został wprowadzony do obrotu i był stosowany przez przedsiębiorcę

zagranicznego [(Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Korlatolt Felelossegu Tarsasag (sp. z o.o.) z siedzibą w Vecses, Węgry)].

Zgodnie z art. 24 ust. 2 uokik przez praktykę naruszająca zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy (stosownie do ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest to przede wszystkim przedsiębiorca w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej). Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.) przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

W rozumieniu art. 5 pkt 4 ww. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, oddział jest natomiast wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie częścią działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Regulacja ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przesądza, iż oddział nie posiada odrębnej od przedsiębiorcy osobowości prawnej.

Oddział rozumiany jest zatem przede wszystkim w sposób funkcjonalny i tym samym, traktować go należy raczej jako część przedsiębiorstwa, aniżeli dopatrywać się w nim cech przedsiębiorcy. W świetle prawa polskiego, oddział co do zasady nie ma zdolności prawnej ani zdolności do czynności prawnych [zob. E. Wieczorek, *Komentarz do art. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.07.155.1095)*, [w:] A. Powalowski (red.), S. Koroluk, M. Pawełczyk, E. Przeszło, K. Trzciniński, E. Wieczorek, *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, ABC, 2007].

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ww. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni mogą na zasadzie wzajemności (o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej) tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przedsiębiorca zagraniczny może rozpocząć działalność w ramach oddziału po uzyskaniu wpisu oddziału do rejestru przedsiębiorców

Z uwagi na to, iż przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie przyznają oddziałowi przedsiębiorcy zagranicznego zdolności prawnej, należy uznać, iż stroną niniejszego postępowania nie powinien być oddział przedsiębiorcy zagranicznego.

Oznacza to, iż w niniejszej sprawie Prezes Urzędu nieprawidłowo wskazał stroną postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce nie posiada statusu przedsiębiorcy, a w konsekwencji nie mógł być stroną wszczętego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (dotyczącego stosowania we wzorcu umowy *Ogólne warunki przewozu pasażerów i bagażu* postanowień niezgodnych z prawem).

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2005 r. (sygnatura akt VI SA/Wa 2255/04, LEX nr 192940) decyzję o umorzeniu postępowania organ administracji państwowej wydaje wówczas, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, m. in. gdy organ administracyjny stwierdzi oczywisty brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy.

W niniejszym przypadku okolicznością powodującą konieczność umorzenia postępowania jest fakt, iż strona wobec której wszczęto postępowanie nie jest przedsiębiorcą.

Stanowi to przeciwwskazanie prawne do prowadzenia postępowania, a w konsekwencji uniemożliwia wydanie decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty. Wszczęcie postępowania wobec oddziału przedsiębiorcy zagranicznego powoduje więc oczywisty brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy.

Przywołane powyżej okoliczności uzasadniają zatem konieczność umorzenia, stosownie do art. 105 § 1 kpa, niniejszego postępowania, wszczętego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wobec Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce.

W wyroku z dnia 28 czerwca 1995 r. (sygnatura akt XVII Amr 24/95, LEX nr 24795) Sąd Antymonopolowy orzekł, że uzasadnienie decyzji o umorzeniu postępowania wydawanej na podstawie art. 105 § 1 kpa nie może zawierać treści dotyczących rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty, czy też w inny sposób wyrażać stanowiska organu antymonopolowego w zakresie zasadności zarzutów sformułowanych we wszczęciu postępowania. Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do rozważenia w przedmiotowej decyzji dalszych kwestii związanych z tą sprawą.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Pielikony Konsumentckiej
izabela Szewczyk

Otrzymują:

Pan Szymon Gogulski, Pan Jarosław Łukawski oraz Pan Piotr Borowiec – pełnomocnicy
Wizz Air Hungary Legikozlekedesi Kft. (Sp. z o.o.) Oddział w Polsce
„Sołtysiński & Szlęzak – Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Spółka Komandytowa”
ul. Wawelska 15B
02-034 Warszawa